

Stockholms
universitet

Regler och handläggningsordning för inrättande av huvudområde och eventuell inriktning inom huvudområde vid Humanvetenskapliga området

Typ av dokument	Regler och handläggningsordning
Beslutad av	Vicerektor
Beslutsdatum	2021-10-11
Dnr	SU FV-2615-21
Giltighetstid	2021-10-12 - t.o.m./tillsvidare
Ersätter dokument	Riktlinjer för inrättande av huvudområde samt inrättande av inriktning inom huvudområde vid humanvetenskapliga området (dnr SU FV-1.1.2-3458-15), beslutad 2015-11-12.
Ansvarig förvaltningsavdelning	Områdesnämnden för humanvetenskap
Ansvarig handläggare	Sandra Persson

Beskrivning:

Detta dokument beskriver de lokala regler som gäller vid inrättande av ett huvudområde och eventuell inriktning inom huvudområdet vid det Humanvetenskapliga området.

Innehåll

1. Bakgrund.....	3
2. Huvudområde och eventuell/a inriktning/ar.....	3
2.1 Krav för generell examen i ett huvudområde:.....	3
2.1.1 Kandidatexamen.....	3
2.1.2 Magisterexamen.....	4
2.1.3 Masterexamen.....	4
2.1.4 Examen med inriktning i ett huvudområde.....	5
2.2 Preciserande krav för examen med inriktning inom ett huvudområde.....	6
3. Anhållan om inrättande av huvudområde eller inriktning inom huvudområde.....	7
3.1 Beredningsprocess.....	7
3.2 Anhållan.....	7
3.3 Huvudområdesbeskrivning.....	8
3.4 Avveckling av huvudområde och eventuell inriktning.....	8

Del 1: Regler

1. Bakgrund

Enligt besluts- och delegationsordningen vid Områdesnämnden för humanvetenskap beslutar respektive fakultetsnämnd om inrättande och avveckling av huvudområde för utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt om eventuella inriktningar inom ett huvudområde.

För ett huvudområde ska det på respektive utbildningsnivå (där huvudområdet är inrättat) finnas en lokal examensbeskrivning¹ som anger vilka kurser som är obligatoriska inom huvudområdet och inom eventuell inriktning för att uppfylla kraven för en examen. Den lokala examensbeskrivningen ska utformas i enlighet med mall för kandidat-, magister- och masterexamen, vilka är fastställda av Områdesnämnden för humanvetenskap.

2. Huvudområde och eventuell/a inriktning/ar

En generell examen kan erhållas på grundnivå och avancerad nivå i huvudområdet för utbildningen. I högskoleförordningen, bil. 2 – examensordning anges de nationella krav som gäller för en generell examen. Förutom de övergripande kraven som ställs i Högskoleförordningen har universitetet lokala regler för generell examen.

2.1 Krav för generell examen i ett huvudområde:

2.1.1 Kandidatexamen

Kandidatexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer, **varav minst 90 högskolepoäng med successiv fördjupning inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen.**²

För kandidatexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen.³

För kandidatexamen med en viss **inriktning** skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.⁴

¹ Rektorsbeslut från 2013-11-07 att lokala examensbeskrivningar ska tas fram (dnr SU FV-3.2.7-3314-13).

² Bilaga 2 Examensordningen, Högskoleförordningen 1993:100

³ Bilaga 2 Examensordningen, Högskoleförordningen 1993:100

⁴ Bilaga 2 Examensordningen, Högskoleförordningen 1993:100

En kandidatexamen innehåller huvudsakligen kurser på grundnivå. Det är inte tillåtet att i en lokal examensbeskrivning för en kandidatexamen ställa krav på en kurs från avancerad nivå. Eventuella kurser som inte är obligatoriska kan dock ligga på **avancerad nivå** till en sammanlagd **omfattning om maximalt 30 högskolepoäng**.⁵

2.1.2 Magisterexamen

Magisterexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 60 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer, **varav minst 30 högskolepoäng med fördjupning inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen**. Därtill ställs krav på avlagd kandidatexamen, konstnärlig kandidatexamen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen.⁶

För magisterexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen.⁷

För magisterexamen med en viss **inriktning** skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.⁸

För magisterexamen med en viss inriktning skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.⁹

Av de kurser som ingår i magisterexamen ska **minst 45 högskolepoäng ligga på avancerad nivå (inklusive självständigt arbete)**. Kurser som ingår i den behörighetsgivande examen kan inte ingå i magisterexamen. Undantag kan göras om den behörighetsgivande examen utgörs av en kandidatexamen som utfärdats enligt äldre bestämmelser och därför omfattar mer än 180 högskolepoäng. Undantag från kravet på en tidigare examen kan göras för en student som antagits till ett utbildningsprogram utan att ha haft grundläggande behörighet i form av en examen. Detta gäller dock endast under förutsättning att ansvarig institution intygar att studenten antagits på andra grunder, vilket ska dokumenteras i Ladok i samband med att institutionen prövar villkoret i den sökandes antagningsbesked.¹⁰

2.1.3 Masterexamen

Masterexamen uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 120 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer, varav **minst 60 högskolepoäng med fördjupning inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen**. Därtill

⁵ Lokal examensordning, beslutad 2020-10-29, dnr SU FV-3.1.1-1887-18

⁶ Bilaga 2 Examensordningen, Högskoleförordningen 1993:100

⁷ Bilaga 2 Examensordningen, Högskoleförordningen 1993:100

⁸ Bilaga 2 Examensordningen, Högskoleförordningen 1993:100

⁹ Bilaga 2 Examensordningen, Högskoleförordningen 1993:100

¹⁰ Lokal examensordning, beslutad 2020-10-29, dnr SU FV-3.1.1-1887-18

ställs krav på avlagd kandidatexamen, konstnärlig kandidatexamen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen.¹¹

För masterexamen skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen. Det självständiga arbetet får omfatta mindre än 30 högskolepoäng, dock minst 15 högskolepoäng, om studenten redan har fullgjort ett självständigt arbete på avancerad nivå om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen eller motsvarande från utländsk utbildning.¹²

För masterexamen med en viss **inriktning** skall också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.¹³

Av de kurser som ingår i masterexamen ska **minst 90 högskolepoäng ligga på avancerad nivå (inklusive självständigt arbete)**. Kurser som ingår i den behörighetsgivande examen kan inte ingå i masterexamen. Undantag kan göras om den behörighetsgivande examen utgörs av en kandidatexamen som utfärdats enligt äldre bestämmelser och därför omfattar mer än 180 högskolepoäng. Undantag från kravet på en tidigare examen kan göras för en student som antagits till ett utbildningsprogram utan att ha haft grundläggande behörighet i form av en examen. Detta gäller dock endast under förutsättning att ansvarig institution intygar att studenten antagits på andra grunder, vilket ska dokumenteras i Ladok i samband med att institutionen prövar villkoret i den sökandes antagningsbesked.¹⁴

2.1.4 Examen med inriktning i ett huvudområde

Ett huvudområde bör inte vara för smalt då det kan leda till att den examen som utfärdas kan bli mindre användningsbar för en student. För att undvika att skapa allt för små huvudområden kan man istället inrätta en inriktning inom ett huvudområde.

Utöver de övergripande krav som ställs på generell examen i högskoleförordningen gäller även specifika krav för examen med viss inriktning vid det Humanvetenskapliga området. Dessa krav ska säkerställa att fördjupning sker inom både huvudområdet och eventuell inriktning. Ett huvudområde kan ha flera inrättade inriktningar och en inriktning kan vara inrättad på antingen grundnivå eller avancerad nivå eller både och.

En inriktning ska vara tydligt framskriven i utbildningsplanen och den lokala examensbeskrivningen för huvudområdet som utgör ”de preciserade krav” som nämns i högskoleförordningen.

¹¹ Bilaga 2 Examensordningen, Högskoleförordningen 1993:100

¹² Bilaga 2 Examensordningen, Högskoleförordningen 1993:100

¹³ Bilaga 2 Examensordningen, Högskoleförordningen 1993:100

¹⁴ Lokal examensordning, beslutad 2020-10-29, dnr SU FV-3.1.1-1887-18

2.2 Preciserande krav för examen med inriktning inom ett huvudområde

För att säkra tillräcklig fördjupning i studier som leder till examen inom ett huvudområde med inriktningar (där inriktningens namn syns i examensbeviset) ska följande kriterier gälla:

1. Av de i HF fastställda krav på fördjupning inom huvudområdet ska studier inom inriktningen utgöra 60 hp (av de 90 hp i huvudområdet) för kandidatexamen, 22,5 hp (av 30 hp i huvudområdet) för magisterexamen respektive 45 hp (av 60 hp i huvudområdet) för masterexamen. Examensarbetet ska ingå i dessa poäng.
2. De övriga studierna om (minst) 30 hp/7,5 hp/15 hp inom huvudområdet ska vara utanför den aktuella inriktningen. Dessa poäng kan utgöra studier i någon av huvudområdets andra inriktningar.
3. I utbildningsplanen och den lokala examensbeskrivningen ska det specificeras vilka studier som ingår i den aktuella inriktningen samt vilka som ingår i huvudområdets bredare kunskapsområde (eller andra inriktningar inom huvudområdet)¹⁵.
4. Programbundna inriktningar¹⁶ kan inrättas under förutsättning att de följer de ovannämnda krav på fördjupning i huvudområdet och aktuell inriktning. I utbildningsplanen regleras även studier utanför huvudområde för examen.

Eventuella övriga specialiseringsstudier inom ett huvudområde (som inte följer kriterierna 1–4 under punkt 2.2) betecknas som ”studiegång”. Även studiegångar specificeras i den lokala examensbeskrivningen för huvudområdet, men inrättas inte av fakultetsnämnden. En studiegång i ett utbildningsprogram fastställs genom fastställande av utbildningsplanen. Den synliggörs därmed inte i examensbeviset (utan framgår endast av diploma supplement).

¹⁵ Ex. om antalet högskolepoäng inom huvudområdet är beslutat till 60 högskolepoäng för en masterexamen ska minst 15 av dessa högskolepoäng vara utanför den specifika inriktningen men inom huvudområdet för examen.

¹⁶ En programbunden inriktning innebär att för att få en examen i inriktningen krävs fullgjorda kursfordringar inom det specifika programmet och det är inte möjligt att uppfylla kravet för examen i inriktningen genom att läsa kurserna fristående.

Del 2: Handläggningsordning

3. Anhållan om inrättande av huvudområde eller inriktning inom huvudområde

3.1 Beredningsprocess

En anhållan om nytt huvudområde och/eller inrättande av inriktning/ar inom befintligt huvudområde föregås av en beredning enligt institutionens besluts- och delegationsordning. Institutionsstyrelsen beslutar därefter att anhålla om inrättande av huvudområde och/eller inriktning/ar till berört fakultetskansli. Vid fakultetskansliet bereds anhållan ytterligare och läggs fram till fakultetsnämnden. Fakultetsnämnden beslutar om att inrätta huvudområde och eventuell inriktning inom befintligt huvudområde och fastställa huvudområdets lokala examensbeskrivning. Beslutanderätten får ej vidaredelegeras.

Inrättande av ett huvudområde eller en inriktning i ett befintligt huvudområde får inte ske utan att en lokal examensbeskrivning för huvudområdet samtidigt fastställs¹⁷.

Om anhållan om huvudområde och/eller inriktning är ett samarbete mellan flera institutioner ska samtliga institutioner samtycka till anhållan. Ett huvudområde ska ha sin hemvist vid en institution.

3.2 Anhållan

Av anhållan ska det tydligt framgå om anhållan gäller inrättande av huvudområde och/eller inriktning i befintligt huvudområde och vilken utbildningsnivå som huvudområdet/inriktningen ska vara på. Vidare ska det tydligt framgå hur en planerad utbildning inom huvudområdet/inriktningen är strukturerad, hur progressionen i betydelsen fördjupning och breddning säkras och hur den planerade utbildningen säkerställer att studenterna ges möjlighet att uppnå examensmålen för den aktuella examen. En utförlig argumentation för inrättande av inriktning ska finnas med.

Anhållan om inrättande av huvudområde och eventuell inriktning skickas till respektive fakultetskansli och ska innehålla den information samt de bilagor som anges i Regler och handläggningsordning för etablering och avveckling av utbildning¹⁸ (punkterna 1 – 11 under rubriken *Huvudområde och eventuella inriktningar*).

¹⁷ Regler och handläggningsordning för etablering och avveckling av utbildning, beslutad 2020-09-17, dnr SU FV-1.1.2-3220-20.

¹⁸ Regler och handläggningsordning för etablering och avveckling av utbildning, beslutad 2020-09-17, dnr SU FV-1.1.2-3220-20.

Efter att fakultetsnämnden har fattat beslut om inrättande av huvudområde och eventuell inriktning ska handläggaren meddela beslutet till Examensenheten.

3.3 Huvudområdesbeskrivning

I anhållan om inrättande av ett huvudområde ska en beskrivning av det lokala huvudområdet ingå. Den av institutionsstyrelsen fastställda beskrivningen skrivs även fram i huvudområdets lokala examensbeskrivning.

Huvudområdesbeskrivning får vara upp till 1400 tecken inklusive mellanslag. Beskrivningen bör kunna förstås av studenter och allmänhet. Den bör inkludera en kortfattad beskrivning av vilka olika forskningsområden som finns i ämnesmiljön. Ett huvudområdes eventuella inriktningar ska skrivas in i beskrivningen. I förekommande fall kan beskrivningen inkludera typiska särdrag som är av kontinuerlig karaktär för det givna huvudområdet vid Stockholms universitet (eftersom beskrivningen ska ingå i den lokala examensbeskrivningen som inte ska behöva revideras alltför ofta).

3.4 Avveckling av huvudområde och eventuell inriktning

För avveckling av huvudområde och eventuell inriktning, se Regler och handlägningsordning för etablering och avveckling av utbildning.